

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 3.0 Ocak 2018
Sayı : 1702

91

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 23.01.2018

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

Tarih	Plan ve Bütçe
Komisyon	
Özellik	Anayasa
Tarih	02 Şubat 2018
Tez No	2/2109

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI

30 Ocak 2018

Numara:

TBMM
GENEL EVRAK

30 Ocak 2018

No: 227009

EB. VE
AKTARILMISTIR

GEREKÇE

Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı Anayasamızın 148'inci maddesi üçüncü fıkrasında hüküm altına alınmıştır. Buna göre; *“Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.”*

Ancak 6216 sayılı Kanunun 64'üncü maddesi “Harç İstisnası” başlığı altında Anayasa Mahkemesine yapılan başvurularda harçtan istisna olanları hüküm altına almıştır. Anayasa Mahkemesine kamu gücü tarafından temel hak ve hürriyetlerin ihlal edildiği iddiasıyla başvuru yapılabilmektedir. Ancak sözü geçen 64'üncü maddede bireysel başvurular harçtan istisna tutulmamıştır.

Adaletin sağlanması maddi engellerin kaldırılması ile mümkündür. Öyle ki ülkemizin ağır ekonomik şartlarında vatandaşlarımız geçim derdi yüzünden Ocak 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi önüne gelerek kendisini geçinemediği gerekçesiyle ateşe vermiştir. Yine İzmir’de yaşayan başka bir vatandaşımız Ocak 2018 tarihinde geçinemediği gerekçesiyle protesto amaçlı soyunmuştur.

Kamu gücü tarafından temel hak ve özgürlükleri, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki hakların ihlal edildiği gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapılmasının harca tabi olması adaletin tecellisine engeldir. Öyle ki, parası olan için adalet sağlanacak, parası olmayan adaletin sağlanması için başvuru bile yapamayacak duruma getirmektedir.

Anayasamızın 36'ıncı maddesi “Hak Arama Hürriyeti” başlığı altında *“Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.”* Görüleceği üzere, ülkemizde yaşayan yabancı yahut vatandaş ayrımı yapılmaksızın herkese hak arama hürriyeti Anayasa tarafından tanınmış ve güvence altına alınmıştır.

Anayasamızın 5'inci maddesi “Devletin Temel Amaç ve Görevleri” başlığıyla devletimizin görevlerini ve amaçlarını hüküm altına almıştır. Buna göre; *“Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.”*

Görüleceği üzere, 5'inci madde de temel hak ve hürriyetleri kısıtlayan siyasi, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırma devletimize görev olarak verilmiştir. Bu nedenle Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda ekonomik engel olan başvuru harcının kaldırılması Anayasal bir zorunluluktur.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE-1 6216 sayılı Kanunun 64'üncü maddesinde yapılacak değişiklikle, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruların harçtan istisna edilmesi ile, Anayasamızın 36'ncı maddesinde düzenlenen ve temel hak ve hürriyetler içerisinde yer alan hak arama hürriyetinin gereğinin sağlanması ve Anayasamızın 5'inci maddesinde devletin temel amaç ve görevleri arasında düzenlenen temel hak ve hürriyetleri sınırlayan ekonomik, siyasi ve sosyal engellerin kaldırılmasının sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE-2 Yürürlük maddesidir.

MADDE-3 Yürütme maddesidir.

**6216 SAYILI ANAYASA MAHKEMESİNİN KURULUŞU VE YARGILAMA USULLERİ
HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE-1 6216 sayılı Kanunun “Harç İstisnası” başlıklı 64’üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 64- (1) Mahkemeye yapılan başvurular, alınacak kararlar ve bunlarla ilgili yapılacak işlemler harca tabi değildir.”

MADDE-2 Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE-3 Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

